Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Ljetni
Godina studija: 2	**Studiji:** Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski) Sociologija (R) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Jezik i društvo	
Kratica kolegija: SOCP3-8	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 190943
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Galović Filip

Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: filip.galovic@unicath.hr	**Telefon:**

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Glavnim je ciljem kolegija uputiti studente na razumijevanje odnosa između jezika i društva. S jedne se strane studenti upoznaju sa sociolingvistikom kao disciplinom, njezinim predmetom i metodama u istraživanjima, kao i s važnim sociolingvističkim pojmovima, dok se s druge strane upoznaju s relevantnim odabranim temama (jezik, rod i spol; jezik i dob; jezik i kontekst; jezik i politika; jezik i identitet; jezik i nacija; jezik i mediji; jezici u kontaktu; jezik i socijalni status). Pozornost je posvećena i jezičnim promjenama, posebice onima koje dolaze iz društva.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Opisati predmet, metode i ciljeve dijalektologije i sociolingvistike. 2. Objasniti temeljne dijalektološke i sociolingvističke pojmove. 3. Prepoznati temeljne dijalekatske i druge jezične posebnosti u svakodnevnoj komunikaciji s govornicima hrvatskoga jezika. 4. Protumačiti odnose između jezika i određenih društvenih kategorija (npr. dobi, roda i sl.). 5. Razlikovati jezične promjene, osobito one izazvane društvenim utjecajima. 6. Provesti istraživanje manjega opsega poštivajući etičke standarde.
Literatura	
Obavezna	Galović, Filip. 2016. *Hrvatska dijalektologija*. (interna skripta); Jutronić, Dunja. 1985. „Aspekti socijalne ili urbane dijalektologije". *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru* 24: 29–38. Radovanović, Milorad. 2003. *Sociolingvistika*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Wardhaugh, Ronald. 2010. *An Introduction to Sociolinguistics*. (6th edn). Oxford: Blackwell. (odabrani dijelovi). Materijal s predavanja.

Dopunska	Badurina, Lada; Pranjković, Ivo; Silić, Josip (ur.). 2009. *Jezični varijeteti i nacionalni identiteti.* Zagreb: Disput Brozović, Dalibor. 1997. „Narječja hrvatskoga jezika". *Hrvatski leksikon 2*, 155–156. Zagreb: Leksikografski zavod Mirolslav Krleža Brozović, Dalibor. 1996. „Sociolingvistika prema genetskoj i tipološkoj lingvistici". *Suvremena lingvistika* 22/41–42: 87–94. Bugarski, Ranko. 2005. *Jezik i kultura*. Beograd: Biblioteka XX vek. (poglavlja: „Pol i rod u jeziku", 53–66; „Jezik i identitet", 67–78; „Jezik i manjine", 79–90; „Jezik se ne čuva zabranama", 263–268) Bugarski, Ranko. 1976. „Predmet i metode sociolingvistike". U: *Jezik u društvenoj sredini.* Zbornik radova sa konferencije 'Jezik i društvo', 7–13. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Jugoslavije Bugarski, Ranko. 2009. „Teorijske osnove urbane dijalektologije". U: *Evropa u jeziku*, 77–102. Beograd: Biblioteka XX vek Chambers, Jack. 1995. *Sociolinguistic Theory*. Oxford: Blackwell Chambers, Jack; Trudgill, Peter; Schilling-Estes, Natalie (eds.). 2002. *The Handbook of Language Variation and Change*. Oxford: Blackwell Downes, William. 1998. *Language and Society*. Cambridge: Cambridge University Press Eckert, Penelope. 2000. *Linguistic Variation as Social Practice*. Oxford: Blackwell Ferguson, Charles Albert. 1983. „Diglosija". *Argumenti* 6/1–2: 179–186. Fisman, Joshua A. 1978. *Sociologija jezika. Interdisciplinarni društvenonaučni pristup jeziku u društvu* . Sarajevo: Svjetlost Granić, Jagoda (ur.). 2006. *Jezik i mediji – jedan jezik: više svjetova.* HDPL: Zagreb – Split. (odabrani članci) Ivir, Vladimir. 1976. „Lingvistika i sociolingvistika". U: *Jezik u društvenoj sredini.* Zbornik radova sa konferencije 'Jezik i društvo', 15–20. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Jugoslavije Jutronić-Tihomirović, Dunja. 1989. „Međudijalekatsko sporazumijevanje i utjecaj standarda na dijalekte". *Naše teme* 33/4: 701–702. Kapović, Mate. 2004. „Jezični utjecaj velikih gradova". *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 30: 97–105. Labov, William. 2001. *Principles of Linguistic Change*, Volume II: Social Factors. Oxford: Blackwell Magner, Thomas. 1983. „Gradski dijalekti u Jugoslaviji". *Argumenti* 6/1–2: 187–195. Peti-Stantić, Anita; Stanojević, Mateusz-Milan; Antunović, Goranka (ur.). 2014. *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću*. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenoga skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanog 18. do 20. travnja 2013. u Dubrovniku. Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku. (odabrani članci) Škiljan, Dubravko. 2002. *Govor nacije*. *Jezik, nacija, Hrvati*. Zagreb: Golden marketing Škiljan, Dubravko. 1988. *Jezična politika*. Zagreb: Naprijed Trudgill, Peter. 2000. *Sociolinguistics*. *An Introduction to Language and Society*. London: Penguin Books Galović, Filip. 2022. *Hrvatski narodni govori. Upitnik.* (U rukopisu). Vranić, Silvana; Zubčić, Sanja. 2018. „Hrvatska narječja, dijalekti i govori u 20. stoljeću", u: Bičanić, Ante (gl. ur.). *Povijest hrvatskoga jezika*. 5. knjiga: 20. stoljeće – prvi dio, 525–579. Zagreb: Croatica.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskomu programu i izvedbenomu nastavnomu planu; 2. Uredno izvršeno samostalno istraživanje i predan pisani rad; 3. Stjecanje minimalnoga uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno na dva pismena kolokvija te izvršenome samostalnome istraživanju s predanim pisanim radom.
Način ocjenjivanja	Kontinuiranim vrednovanjem studentskoga rada dolazi se do ukupne ocjene koja je temeljena na bazi 100 bodova: **dovoljan (2)** – 50-64 bodova **dobar (3)** – 65-79 bodova **vrlo dobar (4)** – 80-89 bodova **izvrstan (5)** – 90 i više bodova Način stjecanja bodova: a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene 1) izvršeno samostalno istraživanje – max. 30 bodova 2) 1. kolokvij – max. 20 bodova 3) 2. kolokvij – max. 20 bodova b) Završni ispit – 30% ocjene
Način polaganja ispita	1. Nastavne aktivnosti – a) izvršeno samostalno istraživanje; b) 1. kolokvij (pismeno); c) 2. kolokvij (pismeno); 2. Završni ispit.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Istraživanje	0.84	30
Kolokvij-međuispit	0.56	20
Kolokvij-međuispit	0.56	20
Ukupno tijekom nastave	3.16	70
Završni ispit	0.84	30
UKUPNO BODOVA (nastava + zav. ispit)	4	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE